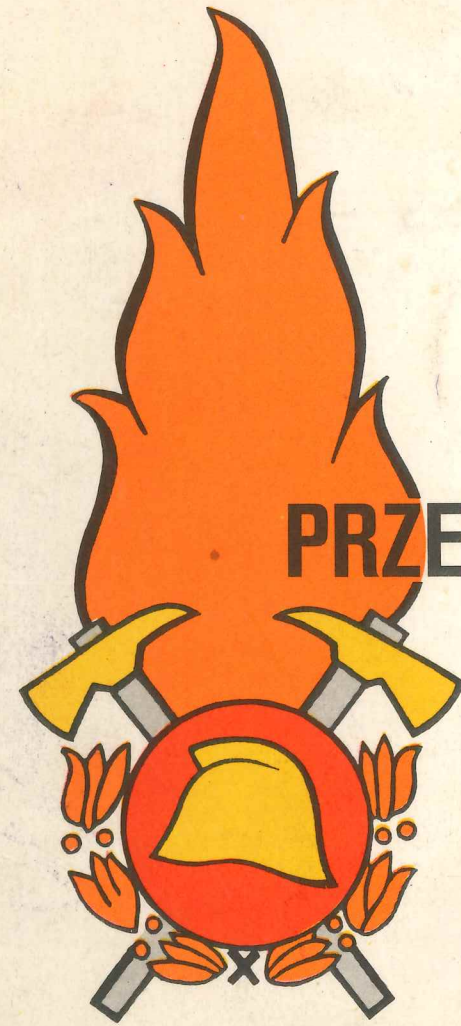

1507

**SŁUŻBY
SPOŁECZNEJ
W OCHRONIE
PRZECIWPÓŻAROWEJ
MIASTA
ZĄBEK**

NAKŁADEM OCHOTNICZEJ STRAŻY POŻARNEJ W ZĄBKACH
ZĄBKI - 1975

OBRONA OJCZYZNY JEST NAJSWIĘTSZYM
OBOWIĄZKIEM KAŻDEGO OBYWATELA

KONSTYTUCJA PRL art. 78 pkt 1

Broszurę opracowali członkowie
Ochotniczej Straży Pożarnej w Ząbkach
Zygmunt i Jan RYCHŁOWSCY

przy współdziałaniu komendanta rejonowego w Wołominie
mjr poż. Czesława TRZCIŃSKIEGO

Okładkę projektował
Jan RYCHŁOWSKI

Zdjęcia - archiwum

GRATULACJE I ŻYCZENIA
Z OKAZJI OBCHODU JUBILEUSZU PIĘCDZIESIĘCIOLECIA

Komenda Straży Pożarnych
Województwa Stołecznego
Warszawskiego

Warszawa, 14 września 1975 r.

Prezes
Ochotniczej Straży Pożarnej
w Ząbkach
Druh Zygmunt Rychłowski

Od 50 lat Ochotnicza Straż Pożarna w Ząbkach strzeże dorobku społecznego i mienia osobistego mieszkańców miasta. Za swoją ofiarność i głębokie zaangażowanie członkowie Straży i jej aktywi zdobyli sobie wysokie uznanie i szacunek zarówno władz, jak i społeczeństwa.

Dziękując z okazji jubileuszu aktywowi i członkom Ochotniczej Straży Pożarnej w Ząbkach za dotychczasową owocną działalność, życzę całej organizacji OSP dalszych osiągnięć w zabezpieczaniu przeciwpożarowym miasta. Jestem przekonany, że Wasza aktywność i prężność organizacyjna wywrze dodatni wpływ na okoliczne ochotnicze straże pożarne i wpłynie na wzmocnienie ochrony przeciwpożarowej na całym terenie Waszego obszaru pomocy sąsiedzkiej.

Wszystkim członkom Straży i jej zaangażowanemu, ofiarnemu aktywowi życzę dużo zdrowia i wszelkiej pomyślności w życiu osobistym.

Komendant Straży Pożarnych
Województwa Stołecznego
Warszawskiego

/-/ płk poż. Zdzisław Zalewski

Wołomin, 14 września 1975 r.

Ochotnicza Straż Pożarna w Ząbkach
Województwo Stołeczne Warszawskie

Pięćdziesiąt lat działania Ochotniczej Straży Pożarnej w Ząbkach - społecznej służby w zakresie ochrony przeciwpożarowej - to piękny okres, jakim niewiele jednostek w naszym rejonie może się pochwycić.

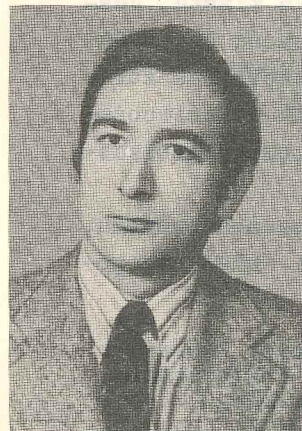
W okresie tym Wasza jednostka nie tylko prowadziła działalność zapobiegawczą, walczyła z klęskami żywiołowymi, ale również jej członkowie brali czynny udział w walkach z okupantem hitlerowskim w II wojnie światowej.

Chlubne tradycje zobowiązują Druhów do dalszej wydajnej służby na rzecz ochrony przeciwpożarowej miasta i rejonu.

Za dotychczasową pracę społeczną na rzecz ochrony przeciwpożarowej miasta Ząbki i rejonu Wołomin składam Druhom serdeczne podziękowanie oraz życzę pomyślnych wyników w następnym 50-leciu w służbie społecznej, pracy zawodowej oraz w życiu osobistym i rodzinnym.

Komendant Rejonowy
Straży Pożarnych Wołomin
/-/ mjr poż. Czesław Trzeciński

Robotnikom, którzy stanowią sto procent stanu ząbkowskiej organizacji strażackiej, w dniu jubileuszu 50-lecia OSP składam serdeczne gratulacje i podziękowanie za dotychczasową pracę społeczną. Przez pięćdziesiąt lat strażacy - robotnicy poświęcają swój wolny czas idei obrony wartości materialnych, które współtworzą pracując zawodowo, i ochrony życia ludzkiego. Życzę im dużo osiągnięć i satysfakcji w następnych latach zaszczytnej pracy społecznej.

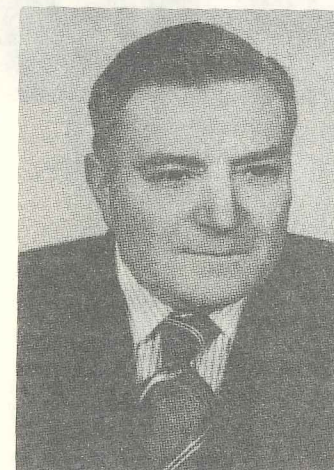
I sekretarz KM PZPR
inż. Ryszard Matwiejuk

Z okazji 50 rocznicy powstania Ochotniczej Straży Pożarnej w Ząbkach składam najlepsze życzenia dla jej założycieli oraz wszystkich członków działających dla rozwoju organizacji, którzy swą postawą upowszechniają cele i zadania ochrony mienia narodowego i społecznego nie szczędząc sił i trudu w swej działalności.

Naczelnik miasta Ząbki
/-/ inż. Andrzej Kwieciński

WŁADZE I CZŁONKOWIE OCHOTNICZEJ STRAŻY POŻARNEJ W ZĄBKACH

Prezes
Zygmunt Rychłowski

Trzydzieści trzy lata pracy w Ochotniczej Straży Pożarnej w Ząbkach dały mi możliwość poznania zagadnień związanych z zarządzaniem nią, pracą organizacyjną i wyszkoleniem bojowym. Każdy członek, który znajduje się w jednostce od dłuższego czasu, dobrze rozumie zarówno jej potrzeby, jak i sens pracy w niej i jej społeczną przydatność.

Praca w Ochotniczej Straży Pożarnej w Ząbkach ma w mojej rodzinie długą tradycję. Mój ojciec był prezesem tej organizacji w ciągu 23 lat. Po jego śmierci w 1969 r. zostałem powołany do pełnienia tej funkcji. W szeregach OSP jest także dwóch moich synów. Z zadowoleniem poświęcam wiele pracy naszej jednostce i cieszę się, że Straż nasza ma duże osiągnięcia.

Za pracę w szeregach Straży zostałem odznaczony srebrnym i złotym medalem "Za Zasługi dla Pożarnictwa" oraz złotą odznaką "Za Zasługi dla Województwa Warszawskiego".

Do Ochotniczej Straży Pożarnej w Ząbkach wstąpiłem w 1946 r., w wieku 16 lat. Mając zamiłowanie do pracy w pożarnictwie chętnie poświęcałem wiele czasu naszej organizacji. Ukończyłem przeszkolenia do V stopnia włącznie. Mam ukończony kurs obsługi agregatów pożarniczych i radiooperatorów. W okresie 29 lat pracy w naszej jednostce byłem członkiem Zarządu i zastępcą naczelnika. W lutym 1975 r. powołano mnie do pełnienia funkcji naczelnika.

Za pracę w szeregach Straży otrzymałem srebrny i złoty medal "Za Zasługi dla Pożarnictwa".

Naczelnik
Tadeusz Koza

CZŁONKOWIE ZARZĄDU

II wiceprezes
Bogdan
Grabowski

Skarbnik
Kazimierz
Grabowski

Sekretarz
Andrzej
Rychłowski

Gospodarz
Zbigniew
Książek

Przedstawiciel U.M.
Stanisław Kierszta

Członek Zarządu
Edward Betlejewski

Zastępca naczelnika
Roman Książek

KOMISJA REWIZYJNA

Przewod-
niczący
Czesław
Boksznajder

Członek
Teofil
Trąbiński

Członek
Wacław
Goździk

Z-ca członka
Stanisław
Alka

Z-ca członka
Leon
Dudziński

Członkowie czynni /21 osób/

Wojciech Archiciński
Tadeusz Bąk
Edward Betlejewski
Bogdan Buza
Edmund Gromek
Ignacy Kowalski
Józef Król

Henryk Małecki
Wojciech Matuszewicz
Ryszard Pakuła
Roman Pieńkowski
Edward Rącki
Jan Rychłowski
Zbigniew Sawiak

Kazimierz Surała
Tadeusz Surała
Andrzej Szczęśniak
Andrzej Trybenek
Mieczysław Wiechetek
Ryszard Wiechetek
Tadeusz Wiechetek

Członkowie drużyn młodzieżowych /14 osób/

Wojciech Bardyguła
Andrzej Bąk
Bogusław Bednarczyk
Jacek Grzegorzewski
Sławomir Jankowski

Ewa Juszcakiewicz
Agnieszka Kalinowska
Bogusław Kowalski
Edward Malarczyk
Ewa Mikołajczyk

Halina Montowska
Wiesław Szafrąński
Małgorzata Trocińska
Jan Walczak

Członkowie popierający

Instytucje:

Przedsiębiorstwo Budowy Urządzeń Gazowniczych "Gazomontaż", Wołomin
Spółdzielnia Pracy "Kino - Film", Komorów
Rzemieślnicza Spółdzielnia Zaopatrzenia i Zbytu Budowlanych Specjalistycz-
nych, Ząbki

Osoby prywatne /20 osób/:

Stanisław Alka
Piotr Ambroziak
Tadeusz Betlejewski
Czesław Chojnowski
Franciszek Głazewski
Wacław Brygoła
Marian Konopka

Wincenty Lempart
Kazimierz Matuszewicz
Grzegorz Skarżyński
Irena Sobańska
Zofia Szczypińska
Eugeniusz Walczak
Stanisław Waś

Konstanty Wędołowski
Eugeniusz Wiechetek
Zygmunt Wiechetek
Henryk Wilczewski
Władysław Wiśniewski

Miasto Ząbki, zajmujące obszar 11 km², wchodzi w skład województwa stołecznego warszawskiego. Graniczy z obszarem stolicy - z Urzędem Dzielnicowym Warszawa Północ.

Pierwsze wzmianki o Ząbkach, zwanych wówczas Wolą Ząbkowską, pochodzą z XVII w. Według danych z 1827 r. Ząbki liczyły 36 budynków i 206 mieszkańców. Należały wówczas do rodziny Platerów.

W połowie XIX w. zbudowano drewnianą szkołę z dwiema izbami lekcyjnymi i mieszkaniem kierownika. Budynek ten stoi do dziś obok Szkoły Podstawowej nr 1. W 1862 r. przez teren Ząbek przeprowadzono linię kolejową Warszawa - Petersburg, a w 1903 r. w budynkach dawnych koszar kozackich w Drewnicy założono, czynny do dziś, szpital dla nerwowo chorych. Również w Drewnicy mieściła się szkoła leśników. Po I wojnie światowej zostaje utworzone Nadleśnictwo Drewnica, istniejące do 1973 r., do chwili włączenia tutejszych terenów leśnych do Warszawskiego Zespołu Leśnego.

Kolejny właściciel Ząbek, Ronikier, parceluje na początku naszego wieku część gruntów pod nową dzielnicę "Miasto Ogród Ząbki", buduje elektrownię i zakłada kanalizację. Na potrzeby nowej dzielnicy - murowanych domów krytych dachówką - pracują dwie miejscowe cegielnie, zatrudniające część mieszkańców Ząbek, spośród niezatrudnionych w rolnictwie. Ale większość terenu Ząbek jest w owym czasie zabudowana domami drewnianymi, krytymi słomą lub gontami, nie mającymi elektryczności. Stwarza to duże niebezpieczeństwo pożaru, wobec czego w 1925 r. z inicjatywy miejscowych obywateli zostaje utworzona Ochotnicza Straż Pożarna.

W rozbudowującym się osiedlu, należącym przed I wojną światową i po jej zakończeniu do gminy Wawer powiatu warszawskiego, wciąż przybywa nowych obiektów. Ponieważ przynależność do parafii św. Floriana na Pradze była dla mieszkańców Ząbek uciążliwa ze względu na znaczną odległość od kościoła, 8 października 1916 r. przystąpiono do budowy własnego, drewnianego kościoła. Został on

ukończony w 1919 r. i wtedy też utworzono parafię, obejmującą Rembertów /do 1926 r./, Zacisze /do 1948 r./ i Kawęczyn do toru kolejowego /należy do parafii Ząbki do dziś/. Następny kościół, już murowany, którego budowę rozpoczęto w 1935 r., został niedawno ukończony. W 1927 r. założono klub sportowy "Ząbkovia", dysponujący obecnie ładnym stadionem o powierzchni 2,5 ha.

W 1930 r. wieś Ząbki zostaje włączona do nowo powstałej gminy Marki, której siedziba oddalona jest od Ząbek o 5 km. W 1934 r. Ząbki otrzymują agencję pocztową, po II wojnie światowej przekształconą w urząd pocztowy. W 1935 r. zostaje doprowadzona elektryczność z Jabłonny, niestety nie do wszystkich domów. W latach poprzedzających II wojnę światową Ząbki należą do rejonu komisariatu policji w Zielonce.

Już w okresie międzywojennym dawna szkoła w osiedlu, którego ludność osiągnęła liczbę około 3000 mieszkańców, okazała się za ciasna. Kilka wynajętych na terenie Ząbek izb, w których odbywały się lekcje, nie rozwiązywało trudności. Powołano więc Komitet Budowy Szkoły, który zbierał fundusze i materiały na budowę. Nową szkołę zlokalizowano przy budynku dawnej szkoły drewnianej. W 1939 r. wzniesiono mury I piętra i wykończono jedną klasę. Dalszą budowę szkoły, która miała mieć 12 izb lekcyjnych, salę gimnastyczną i inne pomieszczenia, przerywa II wojna światowa.

Mieszkańcy Ząbek, po części pracujący w Warszawie, częściowo zajmujący się drobną gospodarką, a także pracą dorywczą, jak zbieranie ziół i handel kwiatami, mocno ucierpieli w czasie okupacji. Trwała ona na tym terenie od 14 września 1939 r., kiedy to wojska hitlerowskie opanowały osiedle bez walki, do 13 września 1944 r., gdy wyzwolenie Ząbek nastąpiło po ponad 30-godzinnych walkach. W czasie okupacji miejscowi obywatele walczyli w szeregach Armii Krajowej i Armii Ludowej. Łapanie, wysiedlenia i obozy koncentracyjne czyniły duże spustoszenia wśród ludności Ząbek.

Po ustąpieniu wojsk hitlerowskich w 1944 r. teren Ząbek przedstawiał pobojuwisko: rozbite i spalone domy, całkowicie zniszczony tor kolejowy, zerwane linie telefoniczne i elektryczne, na ulicach leje po bombach i pociskach, gromady uchodźców z całkowicie rozbitego Annopola w Warszawie.

Pozostała przy życiu ludność prowizorycznie porządkuje swe domostwa, po wyzwoleniu Warszawy zaczyna do Ząbek powracać część ocalałych jej dawnych mieszkańców. Stopniowo dokonuje się dalszych napraw domów i ulic, zostaje odbudowany tor kolejowy do Warszawy i

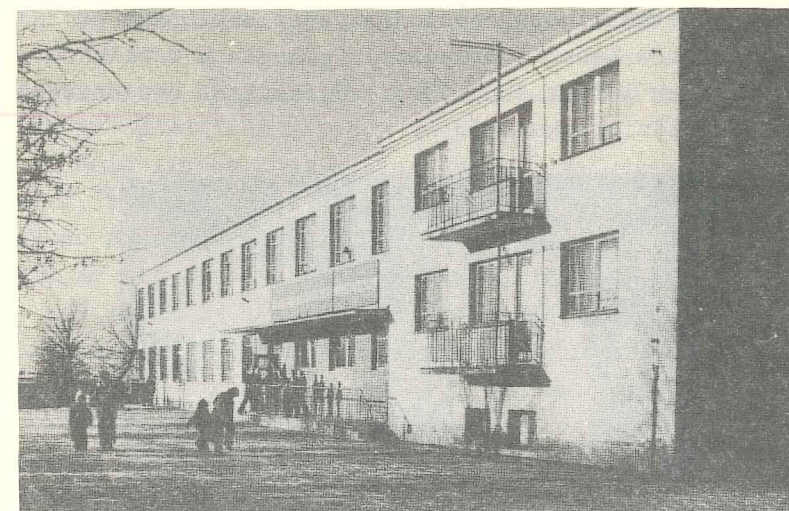
linie telefoniczne. Powstaje Komitet Budowy Linii Elektrycznej i w 1946 r. Ząbki otrzymują oświetlenie elektryczne. W sierpniu tegoż roku powołano ponownie Ochotniczą Straż Pożarną. W następnych latach powstaje pierwsza Przychodnia Ubezpieczalni Społecznej, mieszcząca się w jednej izbie. Pierwszym lekarzem przychodni jest Władysław Popkowski, do chwili obecnej kierujący Ośrodkiem Zdrowia. Zostaje otwarta apteka, a w 1948 r. Zarząd gminy Marki wykańcza szkołę, jednak bez drugiego piętra i sali gimnastycznej. W okresie tym Ząbki nie rozbudowują się, a warunki mieszkaniowe - przy wzroście liczby mieszkańców do około 3500 osób - są ciężkie.

Dzień 2 lipca 1952 r. jest bardzo ważny dla naszej miejscowości: w nowym podziale administracyjnym woj. warszawskiego Ząbki zostają gromadzką radą narodową i wchodzi w skład powiatu Wołomin. Pierwszym przewodniczącym GRN w Ząbkach zostaje Zygmunt Rychłowski, ówczesny sekretarz Ochotniczej Straży Pożarnej.

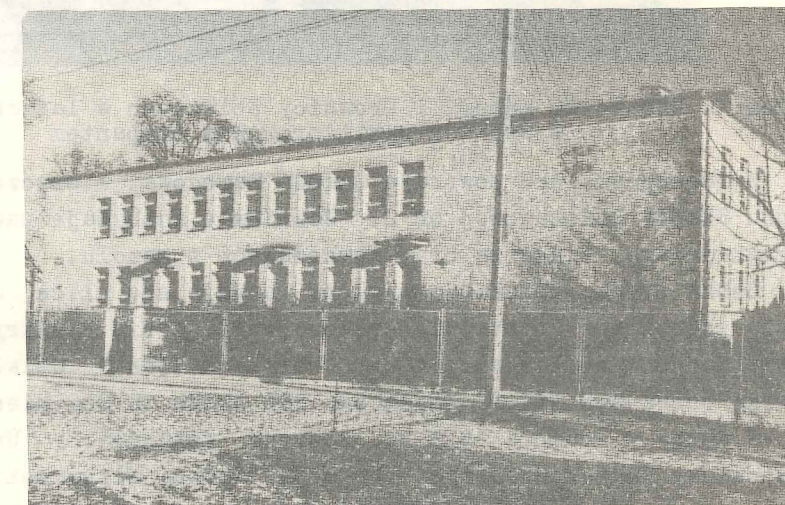
Nasze mocno zniszczone w czasie II wojny światowej osiedle nie było otoczone dostateczną opieką przez gminy, do których poprzednio należeliśmy. Trzeba więc było rozpocząć odbudowę Ząbek od podstaw. Już wkrótce biuro Prezydium Gromadzkiej Rady Narodowej przenosi się z jednej izby do lokalu czteroizbowego. Również przychodnia lekarska otrzymuje pomieszczenie czteroizbowe.

W 1956 r. Ząbki zostają osiedlową radą narodową. W tym czasie część gruntów poniemieckich przydzielono mieszkańcom Ząbek pod budowę domków jednorodzinnych i od tej pory datuje się ruch budowlany na naszym terenie. W latach 1953-1957 miejscowa Ochotnicza Straż Pożarna buduje drugi budynek, używając w nim miejsca nowo powstałemu kołu Związku Bojowników o Wolność i Demokrację oraz bibliotece osiedlowej. W budynku Straży zostaje też otwarte stałe kino "Jagódka". W 1957 r. Ząbki otrzymują komisariat Milicji Obywatelskiej z siedzibą przy ul. 1 Maja.

Napływ ludności powoduje nadmierne zagęszczenie szkoły. Zawiązany Komitet Budowy Nowej Szkoły, wspólnie z Prezydium Osiedlowej Rady Narodowej, czyni starania o przydzielenie kredytów na budowę nowoczesnej szkoły, dla której plac zostaje wyznaczony na terenie dawnej cegielni przy ul. Batorego. Społeczeństwo Ząbek i organizacje społeczne pracują przy wykopach pod fundamenty budynku. W 1962 r. szkoła, licząca 15 izb lekcyjnych, salę gimnastyczną i inne pomieszczenia, zostaje wykończona i oddana do użytku. W dniu 1 lutego 1967 r. zostaje oddany do użytku Ośrodek Zdrowia, będący typowym budynkiem jednopiętrowym, z gabinetami lekarskimi i zabiegowymi.

Szkoła
Podstawowa
nr 2

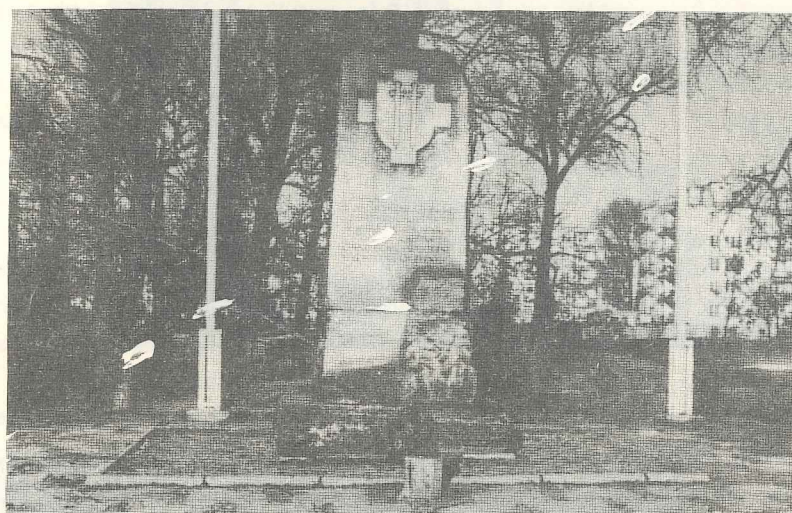

Ośrodek
Zdrowia

Na terenie Ząbek jest prowadzona budowa domków jednorodzinnych na byłych placach cegielni przy Szkole Podstawowej nr 2. Drugie osiedle domków jednorodzinnych powstaje przy ul. Braci Melaków, za firmą "Agroma". Powstaje spółdzielnia mieszkaniowa "Wspólny Trud", która buduje bloki mieszkalne przy magazynie zbożowym. Ząbki liczą wówczas około 16 000 mieszkańców.

Rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 1966 r. Ząbki zostają podniesione do rangi miasta. Przewodniczącym Miejskiej Rady Narodowej zostaje Wincenty Lempart.

Staraniem społeczeństwa miasta zostaje wystawiony przy stacji kolejowej pomnik Bohaterów Ząbek i Drewnicy, poległych w walkach z okupantem hitlerowskim w latach 1939-1945. Uroczyste odsłonięcie pomnika nastąpiło 17 października 1968 r.

Pomnik Bohaterów Ząbek i Drewnicy poległych w latach 1939-1945 w walkach z hitlerowskim okupantem

W następnym roku powstaje Szkoła Zawodowa, mieszcząca się w budynku Szkoły Podstawowej nr 2. Uczniowie zdobywają zawód mechanika samochodowego, ślusarza oraz sprzedawców w handlu.

Ząbki szybko zmieniają wygląd: buduje się ulice, chodniki, zakłada zieleńce, gruntownie przebudowuje linie elektryczne, ulice oświetla nowymi lampami. Są to wszystko efekty działania własnej władzy terenowej miasta liczącego już około 18 000 mieszkańców.

W dniu 9 grudnia 1973 r. zostaje ustanowiony Urząd Miejski. Stanowisko jego naczelnika obejmuje Antoni Nitczyński. W dalszym ciągu rozbudowuje się miasto i podnosi jego estetykę. W 1974 r. przystępuje się do powiększenia, za ciasnej dla rosnącego miasta, Szkoły Podstawowej nr 1.

Ząbki są objęte siecią sklepów P.S.S., W.S.S. i M.H.D., których ogółem jest 26. Jest skład materiałów budowlanych, prowadzony przez spółdzielnię "Samopomoc Chłopska" w Radzyminie, oraz znaczna liczba kiosków "Ruchu". Są punkty usługowe i warsztaty rzemieślnicze, dwie kwaciarnie, jedna piekarnia, dwie piekarnie cukiernicze, kawiarnia i restauracja oraz kilka taksówek, których postój znajduje się przy stacji kolejowej.

Na terenie miasta są następujące zakłady pracy: Przedsiębiorstwo Budowy Urządzeń Gazowniczych "Gazomontaż", Warszawskie Przedsiębiorstwo Handlu Sprzętem Rolniczym "Agroma", Chemiczno-Farmaceutyczna Spółdzielnia Pracy "Septofarma".

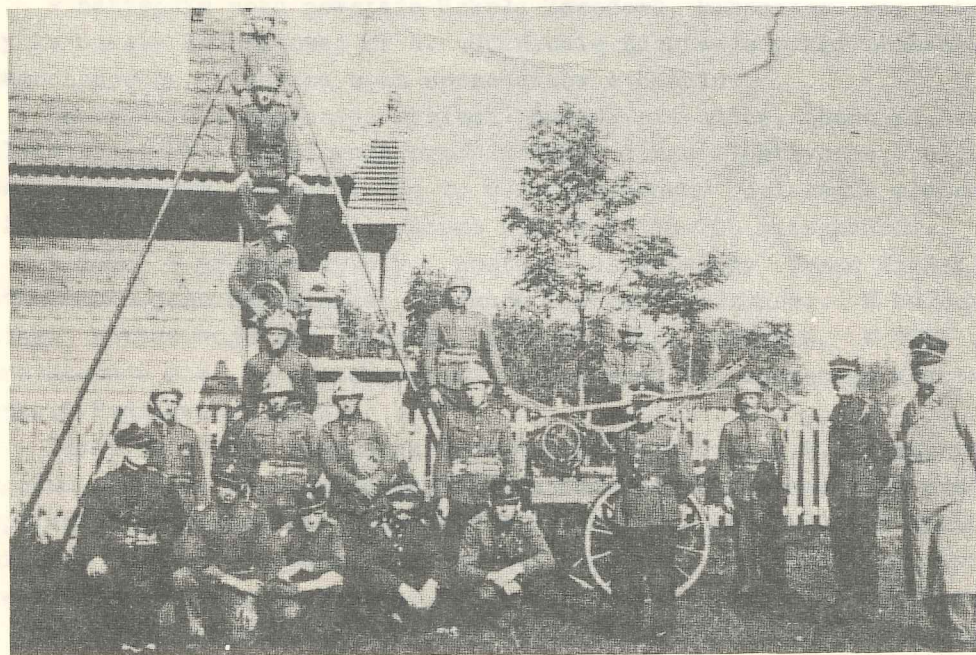
Duża liczba mieszkańców Ząbek pracuje w organizacjach społecznych, bierze udział w pracach Komitetu Samorządu Mieszkańców, należy do różnych komisji i uczestniczy w czynach społecznych, przyczyniając się w ten sposób do rozwoju swego miasta.

W związku z wprowadzeniem dwustopniowego podziału Państwa w sierpniu 1975 r. na stanowisko naczelnika miasta Ząbek został powołany inż. Andrzej Kwieciński. Z dniem 1 września 1975 r. stanowisko sekretarza Urzędu Miejskiego objął Adam Kowalczyk. Pierwszym sekretarzem Komitetu Miejskiego PZPR został inż. Ryszard Matwiejuk. Przewodniczącym Miejskiej Rady Narodowej jest Edmund Kupiec.

HISTORIA POWSTANIA I ROZWOJU OCHOTNICZEJ STRAŻY POŻARNEJ W ZĄBKACH

Ochotnicza Straż Pożarna w Ząbkach, liczących wówczas około 2000 mieszkańców, została założona w sierpniu 1925 r. z inicjatywy Kazimierza Książka, Wacława Sasina, Antoniego Flisowskiego, Aleksandra Sobolewskiego, Aleksandra Pokłońskiego i Teofila Trąbińskiego.

Na pierwsze zebranie organizacyjne przybyli przedstawiciele gminy Wawer i inspektor pożarnictwa por. Ozdobiński. W skład powołanego wówczas Zarządu weszli: wójt gminy Wawer Józef Lubański - jako prezes, oraz Aleksander Sobolewski - jako naczelnik. W krótkim czasie oddział Straży liczył już 35 członków czynnych i 60 popierających. Zakupiono sikawkę ręczną, beczkowóz na 300 l wody, 120 m węża tłocznego, hełmy, pasy itp. Później nabyto wóz rekwizytowy.

Członkowie Straży ze sprzętem

Członkowie orkiestry Ochotniczej Straży Pożarnej w Ząbkach w latach trzydziestych

Zarząd Straży organizuje 24-osobową orkiestrę, która bywała angażowana na koncerty w Rembertowie, Markach, w szpitalu w Drewnicy oraz na statkach pływających po Wiśle. Dochód z koncertów przeznaczano na cele Straży.

W 1929 r. nastąpiła zmiana Zarządu. Na prezesa powołano Franciszka Majewskiego, a na naczelnika Stefana Markowskiego, pełniącego tę funkcję do 1945 r. Był on świetnym organizatorem, włożył wiele pracy w prowadzenie jednostki, stawiając na dobrym poziomie wyszkolenie jej członków. Przez jego śmierć nasza Straż poniosła dotkliwą stratę.

Największą bolączką Straży był brak własnej siedziby. Zarząd gminy, mieszczący się w odległym Wawrze, nie troszczył się o potrzeby Straży. Zbiórki szkoleniowe odbywały się na placach, a sprzęt był przechowywany u mieszkańców Ząbek. W latach 1928-1932 jednostka nasza mieściła się w zniszczonej elektrowni, dopóki ta nie została rozebrana. Wówczas Wojciech Kacprzak zezwolił na postawienie na swoim placu szopy, w której złożono sprzęt. Tam odbywały się zbiórki, a ćwiczenia na placach. Zarząd Ochotniczej Straży Pożarnej gromadzi fundusze na zakup placu pod budowę remizy. Następuje okupacja. Straż mieści się w dalszym ciągu w prowizorycznej "remizie", która we wrześniu 1944 r. płonie, objęta pożarem pobliskich budynków, ale sprzęt udaje się częściowo uratować.

Oddzielnym rozdziałem historii naszej Straży jest okres okupacji hitlerowskiej. Członkowie nie tylko prowadzili ćwiczenia pożar-

nicze; znajdowali się wśród nich ludzie pracujący w podziemiu, mający za zadanie walkę z okupantem. Organizacja wychowywała członków w duchu patriotycznym i przygotowywała ich do walki z okupantem. Zbiórki były przeznaczone na wymianę prasy podziemnej. Odbywały się one u naczelnika Stefana Markowskiego. Do Straży wciągano młodych ludzi, wydawano legitymacje umożliwiające łatwiejsze poruszanie się po terenie. W sierpniu 1944 r. hitlerowcy wysiedlają ludność Ząbek. Wśród wracających w końcu 1944 r. i na początku 1945 r. mieszkańców naszego osiedla brak jest wielu członków Straży, zamordowanych w obozach koncentracyjnych. Byli to: Aleksander Ciepiał, Józef Gietka, Józef, Lucjan i Tomasz Grzeszkowie, Czesław Hetman, Jan Król, Hieronim Książek, Stanisław Majewski, Jan Ołdak, Józef Rudź, Franciszek, Stanisław i Wacław Sasinowie, Edward Śmiech, Kazimierz Walczak, Edward i Marian Warzecowie. Organizacja nasza będzie zawsze o nich pamiętać, widząc w nich wzór strażaka społecznika.

W końcu sierpnia 1946 r. na zebraniu organizacyjnym ponownie powołano do życia Ochotniczą Straż Pożarną. Inicjatorami byli: Czesław Boksznajder, Bolesław Chmielewski, Piotr Gruin, Wawrzyniec Jaworski, Kazimierz Książek, Marian Kuć, Piotr Olszewski, Wacław Pękalski, Leon i Zygmunt Rychłowski, Teofil Trąbiński, Eugeniusz Waszczuk. Na zebranie przybyli z Zarządu gminy w Markach: wójt Henryk Koterski i Edward Jędrzejewski, oraz powiatowy inspektor pożarnictwa kpt. Teodor Ozdobiński. Wybrano wówczas Zarząd w następującym składzie: prezes - Leon Rychłowski, naczelnik - Piotr Gruin, sekretarz - Kazimierz Książek, skarbnik - Marian Kuć, gospodarz - Bolesław Chmielewski, pozostali członkowie Zarządu - Czesław Boksznajder, Wawrzyniec Jaworski, Bolesław Urbaniak, Eugeniusz Waszczuk. W skład Komisji Rewizyjnej weszli: Jan Kacprzak, Piotr Olszewski, Wacław Pękalski, Stefan Siciński, Teofil Trąbiński, Stanisław Wójcicki. W poczet członków czynnych wstąpili na zebraniu m.in.: Bogdan Grabowski, Tadeusz Koza, Józef Król, Zygmunt Rychłowski, Stanisław Trybenek, Wacław Walczak. Ogółem zwerbowano wówczas na członków czynnych 22 osoby.

Pierwszym zadaniem Zarządu było skompletowanie ocalałego sprzętu i znalezienie własnej siedziby. Zarząd gminy Marki dał naszej Straży 17 maja 1947 r. w wieczystą dzierżawę rozbity budynek o wymiarach 6 m x 6 m, znajdujący się przy budynkach mieszkalnych "fabrycznych". Członkowie OSP w ciągu miesiąca wyremontowali budynek i wprowadzili do niego ocalały znikomy sprzęt strażacki. Od tej chwili uzyskaliśmy wreszcie stały punkt oparcia. W okresie tym nabywamy

pierwszą motopompę M 200. W 1948 r. zakupiliśmy z własnych funduszy samochód ciężarowy marki Ford USA, który został przerobiony i dostosowany do celów gaśniczych.

W związku z nabyciem samochodu zostaje rozbudowane istniejące pomieszczenie Straży do wymiarów 10 m x 10 m. W 1952 r. następuje dalsze powiększenie budynku Straży, do 26 m długości przy 10 m szerokości, dzięki dobudowaniu świetlicy. W tym też roku powstaje Gromadzka Rada Narodowa w Ząbkach, która ułatwia Straży dalszy rozwój. Ówczesne pomieszczenie, po dokupieniu motopompy M 800 DKW, przyczepę pod motopompę i innego sprzętu, okazuje się znów za ciasne. Zarząd podejmuje więc uchwałę o budowie piętrowego budynku, przeznaczając parter na garaże, a piętro na salę wykładową i pomieszczenia gospodarcze. Budowę rozpoczęto w 1953 r., gdy przewodniczącym Gromadzkiej Rady Narodowej w Ząbkach, a jednocześnie sekretarzem Straży był Zygmunt Rychłowski. Otrzymał on cegłę i tregle z rozbiórki byłej cegielni na budowę siedziby Straży.

W tym czasie zorganizowano również zespół teatralny, złożony z członków Straży i miejscowej młodzieży. Kilkanaście wystawionych przedstawień cieszyło się dużym powodzeniem. Dochód z nich przekazywano na rozbudowę Straży.

W 1958 r. zostały zniesione Komendy i ponownie powstał Związek Ochotniczych Straży Pożarnych. Dokonano wówczas wyboru nowego Zarządu. Prezesem został ponownie Leon Rychłowski, naczelnikiem Wacław Walczak, II wiceprezesem Bogdan Grabowski, skarbnikiem Kazimierz Grabowski, sekretarzem Zygmunt Rychłowski, gospodarzem Stani-

sław Trybenek, członkami Zarządu Kazimiera Dąbrowska i Kazimierz Surala. Komisja Rewizyjna została powołana w następującym składzie: przewodniczący - Kazimierz Książek, zastępca przewodniczącego - Jan Kacprzak, członek - Eugeniusz Waszczuk. Imprezy dochodowe organizo-

Członkowie
zespołu
teatralnego
Ochotniczej
Straży
Pożarnej
w Żabkach

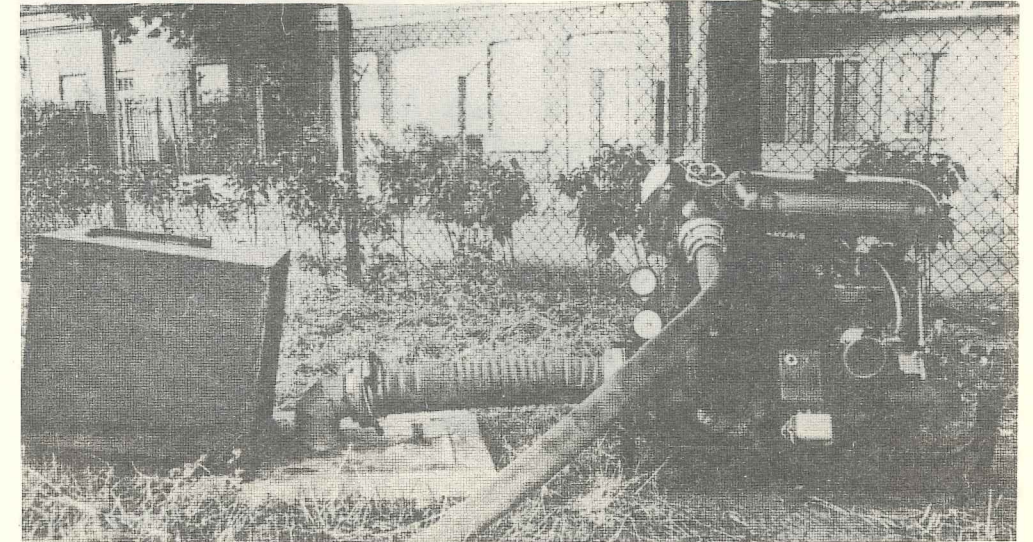
Budynki
Ochotniczej
Straży
Pożarnej
w Żabkach

wane przez nowy Zarząd i pomoc miejscowego społeczeństwa pozwalają wykończyć budynek Straży i przenieść sprzęt do nowego pomieszczenia.

W 1960 r. Zarząd Straży wynajmuje mieszczącą się w nowym budynku salę teatralną spółdzielni pracy "Kino - Film" na stałe kino. Czynsz uzyskiwany z tego tytułu, w wysokości 26 000 zł rocznie, zasila kasę Straży. W tym też roku Prezydium Osiedlowej Rady Narodowej buduje trzy studnie, dające dostateczną ilość wody do prowadzenia akcji gaszenia pożarów. Dobra przydatność tych studzien zachęca

Państwowy Zakład Ubezpieczeń do przyznania funduszy na wybudowanie dalszych sześciu studzien przeciwpożarowych, co zostaje natychmiast wykonane. W grudniu tegoż roku otrzymujemy z PZU dalszych 80 000 zł na założenie centralnego ogrzewania budynku Straży i na wybudowanie wspinalni metalowej, co zostaje wykonane w 1964 r.

Studnia przeciwpożarowa

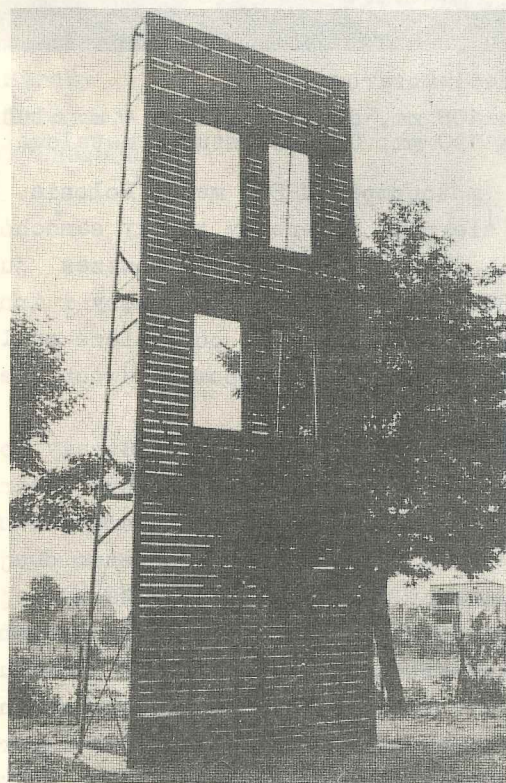
Głębokość 14,5 m, średnica filtru 108 mm, długość filtru 4 m. Studnia zakończona kolanem z nasadą 110 mm. Obudowa studni metalowa

W 1962 r. zostaje zakupiona motopompa M 800 marki Polonia. W następnym roku otrzymaliśmy 13 sierpnia pierwszy typowy samochód strażacki - wóz gaśniczy Star 20. Jednostka nasza ma wówczas już dwa samochody, dwie motopompy M 800, dostateczną ilość węży i inny sprzęt, liczy 35 członków, mających przeszkolenie pożarnicze od IV do I stopnia, a wśród nich trzech mechaników motopomp i dwóch kierowców.

W 1965 r. przypadło 40-lecie istnienia Ochotniczej Straży Pożarnej w Żabkach. Na wniosek Powiatowego Komendanta Straży Pożarnych w Wołominie, kpt. poż. Czesława Trzcieskiego, zostaje powołany Komitet Społeczny Fundacji Sztandaru. Patronat nad komitetem obejmuje Wincenty Lempart, przewodniczący Osiedlowej Rady Narodowej. W skład komitetu wchodzi aktyw społeczny naszego terenu. Społeczeństwo Żabek składa fundusze na zakup sztandaru. Uroczystość jubileuszowa odbywa się 6 sierpnia 1965 r. Straż otrzymuje wówczas sztandar, odznaczony jednocześnie złotym medalem "Za Zasługi dla Pożarnictwa". W uroczystości wzięli udział przedstawiciele władz pańs-

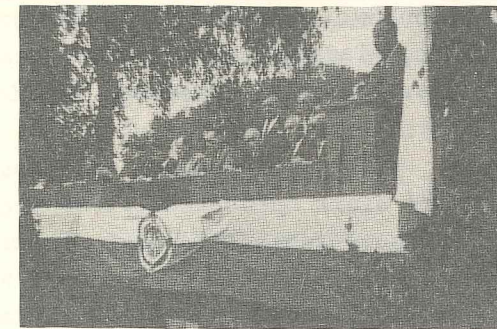

Samochód bojowy Ochotniczej Straży Pożarnej w Ząbkach Star 25

Wspinalnia dwupiętrowa metalowa. Wysokość 11 m, długość 4 m, szerokość 1,80 m.

twowych, partyjnych, organizacji społecznych oraz liczni obywatele Ząbek.

Jubileusz 40-lecia Ochotniczej Straży Pożarnej w Ząbkach. Przedstawiciele władz i organizacji społecznych na trybunie

Prezes druh Leon Rychłowski i naczelnik druh Waclaw Walczak przejmują sztandar

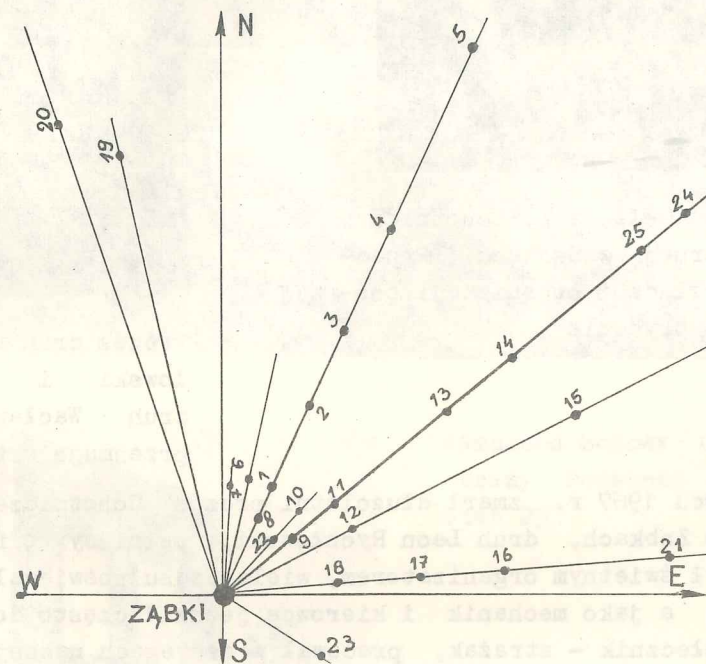
W czerwcu 1967 r. zmarł długoletni prezes Ochotniczej Straży Pożarnej w Ząbkach, druh Leon Rychłowski, pełniący tę funkcję od 1946 r. Był świetnym organizatorem, wiele czasu poświęcał rozbudowie Straży, a jako mechanik i kierowca jeździł często do pożarów. Wzorowy społecznik - strażak, pracował w szeregach naszej jednostki do ostatniej chwili życia. Został odznaczony Brązowym Krzyżem Zasługi i złotym medalem "Za Zasługi dla Pożarnictwa".

Po śmierci prezesa Leona Rychłowskiego dokonano wyboru nowego Zarządu. Prezesem został Walery Kupiec, naczelnikiem Waclaw Walczak, członkami zarządu: Bolesław Chmielewski, Bogdan Grabowski, Kazimierz Grabowski, Jan Kacprzak, Andrzej Rychłowski, Stanisław Trybenek. W skład Komisji Rewizyjnej weszli: Kazimierz Książek jako przewodniczący oraz Czesław Boksznajder, Stanisław Kierszta i Teofil Trąbiński jako członkowie.

W 1968 r. Powiatowa Komenda Straży Pożarnych w Wołominie przydzieliła naszej jednostce samochód strażacki GSBM 2000/800 Star 25. Jednocześnie przekazujemy Powiatowej Komendzie Straży Pożarnych nasz wóz gaśniczy Star 20, a samochód Ford USA sprzedajemy.

W czerwcu 1968 r. zmarł druh Jan Kacprzak, długoletni członek Zarządu i Komisji Rewizyjnej, oddany Straży i jej rozbudowie.

Ze względu na zły stan zdrowia druha prezesa Walerego Kupca dokonano 26 stycznia 1969 r. ponownie zmian w Zarządzie Straży. Prezesem został Zygmunt Rychłowski, naczelnikiem - ponownie Wacław Walczak. Do Zarządu powołano siedmiu członków: Bolesława Chmielewskiego, Bogdana i Kazimierza Grabowskich, Tadeusza Kozę, Andrzeja Rychłowskiego i Stanisława Trybenka oraz Stanisława Kiersztę jako

Udział Ochotniczej Straży Pożarnej w Ząbkach w gaszeniu pożarów w latach 1947-1975

1 - Marki, 2 - Pustelnik I, 3 - Pustelnik II, 4 - Struga, 5 - Radzymin, 6 - Grodzisk, 7 - Kąty Grodziskie, 8 - Drewnica, 9 - Zielonka, 10 - Maciołki, 11 - Ossów, 12 - Turów, 13 - Kobyłka, 14 - Wołomin, 15 - Okuniew, 16 - Wesoła, 17 - Rembertów, 18 - Kawęczyn, 19 - Choszczówka, 20 - Łajski pow. Legionowo, 21 - Pustelnik pow. Mińsk M., 22 - Siwki, 23 - Warszawa, 24 - Jadów, 25 - Zawieszyn

przedstawiciela Miejskiej Rady Narodowej. Członkami Komisji Rewizyjnej zostali: Kazimierz Książek - jako przewodniczący oraz Stanisław Alka, Czesław Boksznajder, Leon Dudziński i Teofil Trąbiński - jako członkowie.

Członkowie naszej Straży przeprowadzają kontrole przeciwpożarowe na terenie miasta. Szybko likwidujemy powstałe na naszym terenie

pożary, których przeciętna w czasie 28 lat wynosiła około 28 rocznie. Pożary te były małe; dotknęły zabudowania, lasy i inne obiekty. Bywamy także wzywani poza teren Ząbek - na obszar byłego powiatu Wołomin, a nawet i poza powiat. W okresach wiosennych i letnich częste są interwencje przy pożarach leśnych. Bierzymy też udział w akcjach powodziowych.

W maju 1971 r. zmarł druh Stanisław Trybenek, członek Zarządu pełniący funkcję gospodarza. Był on od 1946 r. w szeregach naszej jednostki, wkładając wiele pracy dla jej dobra. W dwa lata później zmarł druh Kazimierz Książek, współzałożyciel Straży w 1925 r. W czasie swej pracy na polu pożarnictwa był członkiem Zarządu i Komisji Rewizyjnej, której przewodniczył w ciągu 20 lat. W związku ze śmiercią wymienionych druhów wprowadzono następujące zmiany: przewodniczącym Komisji Rewizyjnej został Czesław Boksznajder, a na członka powołano Wacława Goździka. Stanowisko gospodarza objął druh Edward Rącki.

Trybuna honorowa w czasie uroczystości 1 Maja

Ochotnicza Straż Pożarna w Ząbkach jest wyposażona w podstawowy sprzęt: samochód GSBM 8000/800, trzy motopompy Polonia M 800, jedną motopompę M 400, 1640 m węży tłocznych W 52 i W 75, cztery rodzaje drabin, dostateczną ilość uzbrojenia osobistego i inny sprzęt potrzebny do walki z pożarami. Strażacy mają trzy rodzaje sortów mundurowych. Wartość majątku nieruchomego i ruchomego naszej Straży wynosi 1 180 860 zł.

Zarząd naszej jednostki od dłuższego czasu urządza w okresie Bożego Narodzenia zabawę choinkową, na której dzieci strażaków otrzymują paczki ze słodyczami. W czasie Dni Ochrony Przeciwpożarowej rozpisujemy konkurs w szkołach podstawowych na rysunki i wypracowania na tematy: "Przyczyny powstawania pożarów. Walka z pożarami. Sposób zapobiegania powstawaniu pożarów". Za najlepsze prace dzieci otrzymują nagrody rzeczowe.

Pochód w dniu 1 Maja

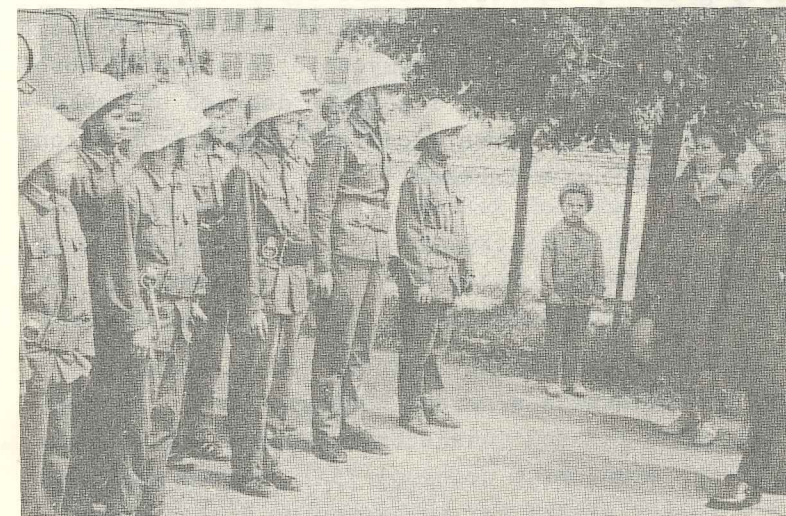
Bierzemy czynny udział w czynach społecznych oraz w akcjach porządkowych na terenie naszego miasta.

Jednostka nasza uczestniczy we współzawodnictwie między ochotniczymi strażami pożarnymi w zakresie działalności prewencyjno-propagandowej. Za osiągnięcie dobrych wyników w tym współzawodnictwie nasza Straż otrzymała w 1975 r. proporczyk z Zarządu Wojewódzkiego Ochotniczych Straży Pożarnych.

Ochotnicza Straż Pożarna w Ząbkach bierze udział w pochodach pierwszomajowych i we wszystkich uroczystościach, zarówno organizowanych na terenie naszego miasta, jak i na terenie byłego powiatu Wołomin.

DRUŻYNY MŁODZIEŻOWE OCHOTNICZEJ STRAŻY POŻARNEJ

Ochotnicza Straż Pożarna w Ząbkach zorganizowała w 1965 r. dwie drużyny młodzieżowe, do których należą dziewczęta i chłopcy w wieku od 12 do 18 lat. Zadaniem tych drużyn jest wciąganie młodzieży do pracy na rzecz ochrony przeciwpożarowej i przygotowywanie jej do służby w Straży. Paramilitarny charakter ochotniczego strażactwa sprawia, że młodzież jest wdrażana do dyscypliny, respektowania zasad ładu i porządku, gotowości do jednolitego i zespołowego działania. Środkiem wychowawczym jest tu konkretna praca na zbiórkach - przyswajanie wiedzy i umiejętności z zakresu pożarnictwa oraz wyko-

Młodzieżowa drużyna męska Ochotniczej Straży Pożarnej w Ząbkach

nywanie różnych czynności nie tylko na rzecz Straży, ale całego naszego miasta. Tak więc młodzież zorganizowana w drużynach strażackich bierze udział w czynach społecznych i współpracuje z miejscowymi drużynami harcerskimi.

Obecnie mamy trzy drużyny młodzieżowe: męską i żeńską przy obu szkołach podstawowych i żeńską przy zasadniczej szkole zawodowej. Liczą one łącznie 25 członków. Pracę z drużynami młodzieżowymi roz-

począł druh Andrzej Rychłowski, obecnie kontynuują ją druhowie Edward Betlejewski i Wojciech Matuszewicz. Drużyny młodzieżowe przy Ochotniczej Straży Pożarnej w Ząbkach nie tylko spełniają określoną rolę w działalności samej Straży. Stanowią one cenne placówki wychowania pozaszkolnego i organizowania wolnego czasu młodzieży, która rośnie w poszanowaniu przepisów przeciwpożarowych, zasad bezpieczeństwa i porządku publicznego miasta, nabiera chęci i szacunku do pracy społecznej.

Wpajamy naszej młodzieży, zorganizowanej w drużynach strażackich, przekonanie o ważności zapobiegania pożarom. Młodzieżowe zespoły kontrolne, dokonując lustracji zabudowań, ostrzegają mieszkańców naszego miasta i okolicznych wsi o niebezpieczeństwach wynikających z nieprzestrzegania przepisów przeciwpożarowych i w ten sposób przyczyniają się do ochrony mienia społecznego i majątku poszczególnych obywateli przed groźbą pożarów. A powodują one, jak wiadomo, poważne, nieraz wielu milionów złotych sięgające straty - czasem niepowetowane dla gospodarki i kultury narodowej, bywają przyczyną kalectwa i śmierci ludzi.

Działalność propagandowa, upowszechnianie zasad bezpieczeństwa przeciwpożarowego, stałe podnoszenie poziomu wyszkolenia bojowego członków Straży, dbałość o sprzęt i utrzymywanie go w stałej gotowości bojowej - to naczelnne zadania i zasady dobrego strażaka - społecznika, do których wdrażamy naszą młodzież - przyszłych członków Ochotniczej Straży Pożarnej w Ząbkach.

OBCHÓD PIĘCDZIESIĘCIOLECIA OCHOTNICZEJ STRAŻY POŻARNEJ W ZĄBKACH

W 1975 r. przypadła 50 rocznica powstania naszej jednostki. Z inicjatywy zastępcy naczelnika miasta, Antoniego Nitczyńskiego, w porozumieniu z władzami partyjnymi, Rady Narodowej i Zarządu Straży Pożarnej oraz miejscowego aktywu społecznego został powołany komitet obchodu 50-lecia działalności Ochotniczej Straży Pożarnej w Ząbkach - w następującym składzie:

Komitet honorowy

I sekretarz Komitetu Miejskiego PZPR	- inż. Ryszard Matwiejuk
Naczelnik miasta Ząbki	- inż. Andrzej Kwieciński
Zastępca naczelnika miasta Ząbki	- Antoni Nitczyński
Komendant rejonowy SP w Wołominie	- mjr poż. Czesław Trzeciński
Przewodniczący Miejskiej Rady Narodowej	- Edmund Kupiec
Miejski dyrektor szkół	- mgr Teresa Kaszuba

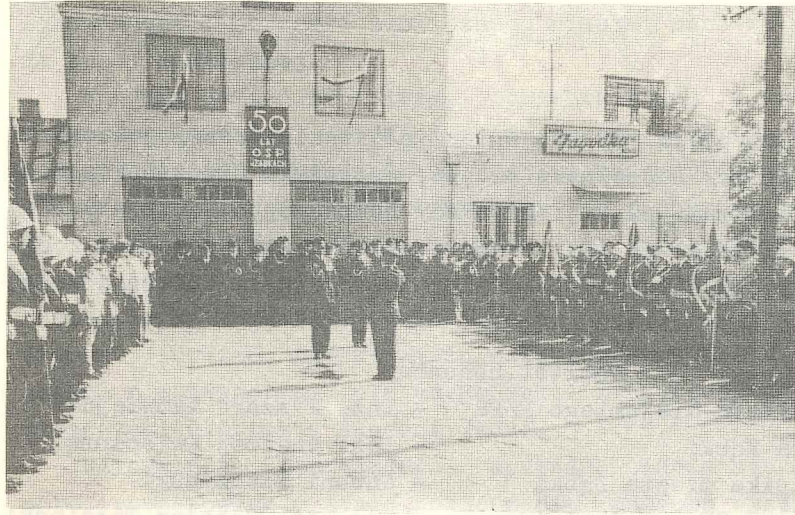
Komitet organizacyjny

Stanisław Alka	Wacław Goździk	Barbara Nitczyńska
Wacław Brygoła	Bazyli Krynicki	Bolesław Pawluk
Wiktór Dowala	Wincenty Lempart	Bolesław Stępiński
Maria Gajewska	Kazimierz Lipa	Jan Zakrzewski

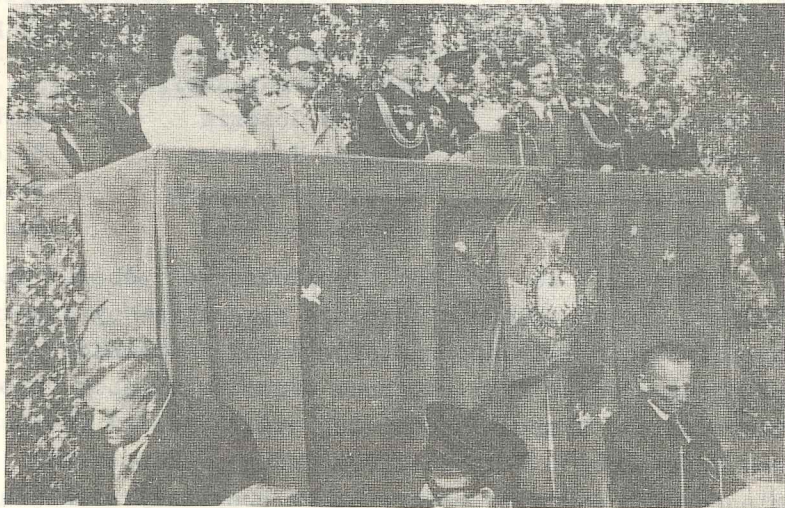
Ustalono, że obchody jubileuszowe odbędą się 14 września 1975 r., a 13 września zostanie zorganizowany capstrzyk i złożenie wieńców pod pomnikiem Bohaterów Ząbek i Drewnicy w związku z przypadającą wówczas XXXI rocznicą wyzwolenia Ząbek spod okupacji hitlerowskiej. W uroczystości tej wzięła udział miejscowa Straż, Związek Bojowników o Wolność i Demokrację, harcerstwo oraz delegacje miejscowych zakładów pracy. Ząbki przybrały odświętny wygląd - udekorowane flagami, transparentami i plakatami.

14 września 1975 r., w godzinach porannych, przybywają jednostki ochotniczych straży pożarnych z rejonu Wołomina oraz delegacje straży z dalszych miejscowości. W uroczystości brało udział 14 jednostek. 10 oddziałów przybyło wozami bojowymi. Na plac zbiórki

przed budynkiem Straży przybywa poczet sztandarowy ZBoWiD, harcerze, młodzież szkolna i miejscowi obywatele. Dla uświetnienia uroczystości przygrywa orkiestra Ochotniczej Straży Pożarnej z Tłuszcza.

Trybuna honorowa na placu uroczystości

Przed godziną 11 przybywają przedstawiciele władz: z upoważnienia Prezesa Rady Ministrów Piotra Jaroszewicza - mgr Włodzimierz Bajer, z Zarządu Stołecznego Związku OSP - wiceprezes druh Jan Kwiatkowski oraz komendant Straży Pożarnych Województwa Stołecznego Warszawskiego płk. poż. Zdzisław Zalewski.

Zbiórka oddziałów przed uroczystością

Wręczenie odznaczeń

Defilada

Ślubowanie drużyn młodzieżowych

Wręczenie dyplomu zasługi

Następnie komendant rejonowy mjr poż. Czesław Trzeciński wraz z przybyłymi przedstawicielami władz i organizacji udaje się na plac uroczystości przy ul. 1 Maja.

W tym czasie starszy ogniomistrz Marian Kurek zarządza zbiórkę oddziałów, odbiera raport od naczelników przybyłych jednostek. Ogólna liczba członków straży pożarnych i drużyn młodzieżowych, biorących udział w uroczystości, wynosi 257 osób. Przy dźwiękach orkiestry oddziały z pocztami sztandarowymi udają się na plac uroczystości, gdzie ustawiają się w czworobok. Komendant Straży Pożarnych Województwa Stołecznego Warszawskiego płk. poż. Zdzisław Zalewski, w

asyście komendanta rejonu Wołomin mjr poż. Czesława Trzcieskiego, dokonuje przeglądu jednostek i pozdrawia je.

Po ceremonii powitalnej jednostek na trybunie honorowej zajmują miejsca: przedstawiciel Urzędu Rady Ministrów - mgr Włodzimierz Bajer, wiceprezes Wojewódzkiego Zarządu Ochotniczych Straży Pożarnych - Jan Kwiatkowski, komendant Straży Pożarnych Województwa Stołecznego Warszawskiego - płk. poż. Zdzisław Zalewski, komendant Rejonowej Straży Pożarnej w Wołominie - mjr poż. Czesław Trzcieski, I sekretarz Komitetu Miejskiego PZPR w Ząbkach - inż. Ryszard Matwiejuk, naczelnik miasta Ząbki - inż. Andrzej Kwieciński, przewodniczący Miejskiej Rady Narodowej Ząbek - Edmund Kupiec, miejski dyrektor szkół - mgr Teresa Kaszuba, weterani pożarnictwa.

Przy dźwiękach hymnu narodowego wciągnięto flagę na maszt. Pierwszy zabiera głos naczelnik miasta inż. Andrzej Kwieciński, witając przedstawicieli władz, oddziały straży, młodzież, wszystkich obywateli, którzy przybyli, aby wziąć udział w niecodziennej uroczystości, a następnie otwierając obchód jubileuszu.

Kronikę miejscowej Straży, obrazującą pracę jednostki na przestrzeni 50 lat, odczytał sekretarz Ochotniczej Straży Pożarnej w Ząbkach, Andrzej Rychłowski. Następnie przemawiali kolejno I sekretarz K.M. PZPR Ryszard Matwiejuk i wiceprezes Wojewódzkiego Zarządu Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Jan Kwiatkowski, którzy wyrazili uznanie za ofiarną pracę miejscowej Straży w obronie majątku narodowego i za wysoki poziom organizacyjny jednostki, życząc jej dalszych sukcesów w następnych latach.

Po przemówieniach płk. poż. Zdzisław Zalewski i wiceprezes Jan Kwiatkowski udekorowali zasłużonych członków Straży za ich ofiarną i sumienną pracę. Złoty medal "Za Zasługi dla Pożarnictwa" otrzymał druh naczelnik Tadeusz Koza, srebrne medale: Józef Król, Kazimierz Grabowski, Stanisław Kierszta, Roman Książek, brązowe medale: Ignacy Kowalski, Tadeusz Surąła. Pięciu członkom wręczono odznaki "Strażak Wzorowy". Odznakę za wysługę 50 lat otrzymali druhowie Bolesław Chmielewski i Teofil Trąbiński, za 45 lat - Czesław Boksznajder; wszyscy trzej należeli oni do współzałożycieli miejscowej Straży, do dziś aktywnie w niej pracując. Za wysługę 30 lat odznakę otrzymał prezes druh Zygmunt Rychłowski, inni otrzymali odznaki za 25, 20, 10 i 5 lat pracy w szeregach Straży. Ochotnicza Straż Pożarna w Ząbkach otrzymała od Głównego Zarządu Związku Ochotniczych Straży Pożarnych "Dyplom Zasługi", który został wręczony prezesowi Zygmuntowi Rychłowskiemu.

Następnym punktem uroczystości było ślubowanie członków drużyn młodzieżowych, którzy powtarzali za komendantem rejonowym mjr poż. Czesławem Trzcieskim słowa ślubowania.

Z kolei zabrał głos naczelnik miasta inż. Andrzej Kwieciński, oświadczając że decyzją Komitetu Obchodu Uroczystości Jubileuszowej i Zarządu Straży ufundowano dla 12 członków Straży upominki rzeczowe. Wręczyli je, wraz z dyplomami uznania I sekretarz K.M. PZPR inż. Ryszard Matwiejuk i naczelnik miasta inż. Andrzej Kwieciński.

Na dowód odbycia się jubileuszu wbito tradycyjne gwoździe w drzewce sztandaru i wpisywano się do księgi pamiątkowej.

Dzień, w którym odbywał się obchód, był pogodny i ciepły, co przyczyniło się do tego, że uroczystość była udana i wzięli w niej udział liczni mieszkańcy Ząbek.

Spis treści

Gratulacje i życzenia z okazji obchodu jubileuszu pięćdziesięciolecia	3
Władze i członkowie Ochotniczej Straży Pożarnej w Ząbkach	5
Z historii Ząbek	8
Historia powstania i rozwoju Ochotniczej Straży Pożarnej w Ząbkach	14
Drużyny młodzieżowe Ochotniczej Straży Pożarnej	25
Obchód pięćdziesięciolecia Ochotniczej Straży Pożarnej w Ząbkach	27